

REPUBLIKA SRPSKA
**Agencija za osiguranje Republike Srpske
Banja Luka**

Bana Milosavljevića 8/II
e-mail:kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
tel/faks: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
**The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka**

St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail:kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

IZVJEŠTAJ

**o radu Agencije za osiguranje Republike Srpske
za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine**

Broj: UO-10/23

Datum: 07.06.2023. godine

Banja Luka, maj 2023. godine

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	4
1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE.....	6
1.1. Misija, vizija i ciljevi	6
1.2. Nadležnosti Agencije.....	7
1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura	9
1.3.1. Organi upravljanja.....	9
1.3.2. Organizaciona struktura	9
1.4. Zakonodavni okvir.....	11
2. REGULATORNE I NADZORNE AKTIVNOSTI AGENCIJE	13
2.1. Regulatorne aktivnosti	13
2.2. Nadzorne aktivnosti i licenciranje	17
2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja	17
2.2.2. Nadzorne aktivnosti.....	20
2.2.2.1. Posredni nadzor.....	21
2.2.2.2. Neposredni nadzor.....	25
2.2.2.3. Mjere nadzora.....	26
3. AKTIVNOSTI U VEZI SA ZAŠTITOM POTROŠAČA U OSIGURANJU.....	30
3.1. Ombudsman u osiguranju	30
3.1.1. Aktivnosti u vezi sa prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje sporova iz osiguranja	31
3.1.2. Edukacija potrošača u osiguranju	32
3.1.3. Druge aktivnosti Ombudsmana u osiguranju od značaja za korisnike usluga osiguranja	32
4. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA	33
4.1. Unapređenje supervizorskih praksi	33
4.2. Unapređenje tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti – Aktivnosti u vezi sa postepenim uvođenjem sistema slobodnog određivanja cijena/premija	34
4.3. Informacioni sistem Agencije.....	35
4.4. Saradnja sa drugim institucijama.....	36
4.4.1. Saradnja sa domaćim institucijama	36
4.4.2. Saradnja sa inostranim institucijama	38
4.5. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja	40

Tabele

Tabela 1: Struktura zaposlenih prema nivou obrazovanja	10
Tabela 2: Specijalistička i stručna znanja zaposlenih	10
Tabela 3: Pregled izdatih dozvola, te upisa i brisanja iz registra učesnika na tržištu osiguranja, u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine	19
Tabela 4: Saglasnosti, upisi promjena podataka u registrima kod Agencije, mišljenja i potvrde, u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine	20
Tabela 5: Informacije/analize i mišljenja iz kontinuiranog nadzora u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine	22
Tabela 6: Izrečene mjere nadzora, izdati prekršajni nalozi i podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka, u periodu od 01.01. do 31.12. 2022. godine	27
Tabela 7: Struktura prigovora/zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova po vrstama osiguranja	31
Tabela 8: Pregled rješavanja Ombudsmana po prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i drugim pisanim podnescima.....	32

UVODNA RIJEČ

Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) je osnovana zakonom, kao samostalni i nezavisni regulatorno – nadzorni organ koji djeluje u cilju zaštite prava i interesa osiguranika, trećih oštećenih lica, korisnika osiguranja i članova dobrovoljnih penzijskih fondova, te opšteg unapređenja tržišta osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja (u daljem tekstu: tržište osiguranja).

U skladu sa zakonskim okvirom, nadležnosti Agencije se mogu grupisati na regulatorne, nadzorne, te nadležnosti zaštite i edukacije potrošača u osiguranju. U svrhu efikasnog ispunjavanja svojih zakonskih nadležnosti, Agencija kontinuirano provodi i aktivnosti unapređenja nadzornih procesa i saradnje sa drugim institucijama, te edukacije učesnika na tržištu osiguranja. Pregled aktivnosti koje je Agencija provodila, u 2022. godini, dat je u ovom izvještaju.

Regulatorne aktivnosti Agencije imaju za cilj očuvanje stabilnosti i razvoj sektora osiguranja u Republici Srpskoj, te su u 2022. godini bile usmjerene na unapređenje podzakonskih akata, i to u cilju poboljšanja poslovnog ambijenta za obavljanje djelatnosti osiguranja, usaglašavanje sa propisima iz drugih oblasti koji direktno utiču i na poslovne aktivnosti učesnika na tržištu osiguranja, te na izmjenu podzakonskog akta kojom se vrši priprema društava za liberalno određivanje premije osiguranja od autoodgovornosti. U okviru regulatornih aktivnosti, vršene su i analize inicijativa Udruženja društava za osiguranje Republike Srpske, te su na osnovu zaključaka o opravdanosti istih urađene izmjene određenih regulatornih segmenata u cilju poboljšanja poslovnog ambijenta, a kako je već i navedeno u ovom izvještaju.

Aktivnosti nadzora učesnika na tržištu osiguranja, u 2022. godini, obavljane su putem posrednog kontinuiranog nadzora i neposrednog nadzora. Posredni nadzor je obavljan kroz kontinuirano praćenje i analizu stanja i trendova na tržištu osiguranja, izvršenja naloženih mjera, načina rada i finansijskog položaja učesnika na tržištu osiguranja, a u okviru kojeg su otvoreni i novi aspekti nadzora sa posebnim fokusom na kontrolu datih avansa, potraživanja i plasmana društava za osiguranje, te primjenu uslova i tarifa neživotnih osiguranja kod ugovora zaključenih u postupcima javnih nabavki. U toku 2022. godine pokrenuta su 22 neposredna nadzora i to: 12 redovnih nadzora i 10 vanrednih nadzora. Pokretanje neposrednih redovnih nadzora je zasnovano na realizaciji Plana nadzora za 2022. godinu, dok su neposredni vanredni nadzori pokretani nakon identifikovanih rizika u okviru aktivnosti posrednog kontinuiranog nadzora, te analize statističkih i drugih podataka koje učesnici na tržištu osiguranja dostavljaju Agenciji. Završeno je i 5 nadzora pokrenutih krajem prethodne godine. Na osnovu aktivnosti neposrednog i posrednog nadzora izricane su nadzorne mjere koje su imale za cilj očuvanje finansijskog položaja učesnika na tržištu osiguranja i zaštitu interesa osiguranika i korisnika osiguranja.

Pored provođenja regulatornih i nadzornih aktivnosti, Agencija se zaštitom potrošača bavila i putem Ombudsmana u osiguranju.

Vršene su i aktivnosti pripreme za buduće regulatorne zahtjeve u smislu pripreme za implementaciju Solventnosti II, te je u tu svrhu izvršena analiza rezultata prvog stres testa

društava za osiguranje koji je Agencija razvila samostalno u skladu sa preporučenom supervizorskom praksom Evropskog tijela za nadzor osiguranja i penzija (EIOPA), a provedene su i aktivnosti na izradi novog Strateškog okvira za prelazak na regulatorni okvir zasnovan na Solventnosti II. Takođe, u cilju podizanja svijesti kod društava za osiguranje o značaju pravovremene pripreme za buduće regulatorne zahtjeve, održana je i edukativna radionica na temu: „Integrirano upravljanje rizicima i ORSA proces“, koja je prvenstveno bila namijenjena članovima organa upravljanja u društvima za osiguranje.

Poseban značaj je dat aktivnostima usmjerenim na podizanje finansijske pismenosti u osiguranju, a u cilju razvoja pozitivnog stava građana Republike Srpske prema osiguranju, i to kroz podizanje nivoa znanja o pojedinim vrstama osiguranja i na šta treba obratiti pažnju prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju. Pored toga, Agencija je, u okviru svog regulatornog cilja edukacije o koristima i rizicima koji su povezani sa različitim vrstama neživotnog i životnog osiguranja u Republici Srpskoj, izdala seriju informativnih letaka o različitim vrstama osiguranja, i to o putnom zdravstvenom osiguranju, osiguranju učenika u školama, osiguranju imovine i o osiguranju vozila.

Organizovana je edukacija, te jedan redovan i dva vanredna ispitna roka za polaganje stručnog ispita, koji je potreban za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupnika i brokera u osiguranju.

Agencija je djelovala i u okviru aktivnosti Komiteta za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske, a nastavljena je već uspostavljena saradnja i izvještavanje u procesu pridruživanja i pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.

v.d. direktora,
Dražanka Janjanin

1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE

Agencija je osnovana 2006. godine Zakonom o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 i 58/19).

Agencija je samostalna neprofitna institucija Republike Srpske, koja za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini Republike Srpske. Sjedište Agencije je u Banjoj Luci.

1.1. Misija, vizija i ciljevi

Misija Agencije je provođenje efikasne regulacije i nadzora sektora osiguranja, odnosno:

- osiguranja (društva za osiguranje, zastupnici i brokeri¹ u osiguranju) i
- dobrovoljnog penzijskog osiguranja (društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljni penzijski fondovi),

s ciljem zaštite i obezbjeđenja povjerenja osiguranika, trećih lica, korisnika osiguranja i članova dobrovoljnih penzijskih fondova, uz stvaranje uslova za stabilno i transparentno funkcionisanje tržišta osiguranja u Republici Srpskoj.

Vizija je kontinuirani razvoj Agencije, kao nezavisnog i modernog regulatora i nadzornog tijela u skladu sa najboljom praksom i međunarodnim standardima u ovoj oblasti.

Agencija usklađuje pravila poslovanja i rada učesnika na tržištu osiguranja (društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH, zastupnici i brokeri u osiguranju, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i Zaštitni fond Republike Srpske), kao i pravila i principe nadzora sa međunarodno prihvaćenim standardima nadzora u osiguranju. Agencija vrši nadzor i preduzima mjere potrebne da se obezbijedi zakonitost rada i poslovanja učesnika na tržištu osiguranja.

U saradnji sa učesnicima na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, Agencija preduzima aktivnosti u cilju podizanja svijesti o potrebi stalnog unapređivanja poslovanja i povećavanja nivoa usklađenosti sa standardima i propisima u osiguranju.

Djelovanjem Agencije na ovim osnovama stvaraju se pretpostavke da se u Republici Srpskoj izgradi stabilno, uređeno i efikasno tržište osiguranja, koje korisnicima obezbjeđuje usluge osiguranja na kvalitetan, pouzdan i transparentan način.

Osnovni principi na kojima se zasniva funkcionisanje Agencije su:

- ekonomičan i efikasan pristup regulaciji i nadzoru,
- objektivni i nepristrasni pristup u provođenju nadzora,
- standardizacija nadzornih procedura i
- transparentnost u obavljanju aktivnosti.

¹ Prema Zakonu o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 47/17), posredovanje u osiguranju obavljaju brokeri u osiguranju (fizička lica i brokerska društva u osiguranju).

Strateški ciljevi Agencije su:

- izgradnja kompetentnosti u nadzoru i otvorenost ka konstruktivnoj interakciji sa svim zainteresovanim stranama,
- stimulisanje konkurentskog okruženja i pomoć u razvoju samoregulacije učesnika na tržištu osiguranja,
- regulacija i nadzor zasnovani na riziku - postepeno unapređivanje pristupa nadzoru pomjeranjem fokusa, sa naknadne kontrole zakonitosti poslovanja, na nadzor koji se bazira na procjeni rizika u poslovanju nadziranih lica i na upravljanju tim rizicima,
- održavanje aktivne pozicije u BiH, primjena EU i drugih međunarodnih standarda,
- povećanje povjerenja javnosti u usluge i proizvode osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja,
- izgrađivanje efektivne politike u oblasti razvoja i upotrebe ljudskih resursa,
- optimizacija procesa, procedura i razvoja u vezi sa upotrebom informacionih tehnologija.

1.2. Nadležnosti Agencije

U skladu sa zakonskim okvirom, nadležnosti Agencije mogu se grupisati na regulatorne, nadzorne, te nadležnosti zaštite i edukacije potrošača u osiguranju.

Agencija u okviru svojih regulatornih nadležnosti:

- donosi podzakonske propise (pravilnike, odluke, naredbe, uputstva i smjernice),
- analizira postojeću podzakonsku regulativu, sa aspekta promjena zakonskog okvira i tržišnih okolnosti,
- pokreće inicijative za promjenu zakona iz oblasti osiguranja, dobrovoljnog penzijskog osiguranja i zakona iz drugih oblasti koji su od značaja za očuvanje stabilnosti i razvoj sektora osiguranja,
- učestvuje u izradi transpozicionih i korelacionih tabela u odnosu na direktive EU iz oblasti osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u saradnji sa drugim nadležnim organima i
- učestvuje u samoprocjeni usklađenosti domaće regulative sa Osnovnim principima osiguranja (ICP), izdatim od Međunarodne asocijacije supervizora u osiguranju (IAIS).

Nadzorne nadležnosti Agencije su:

- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za rad društvima za osiguranje i društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, te nadzor nad organizovanjem i upravljanjem dobrovoljnim penzijskim fondom/vima,

- nadzor ispunjenosti uslova za ovlašćenje i upis u registar zastupnika i brokera u osiguranju, uključujući i organizaciju stručnih ispita za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju,
- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova i upis u registar ovlašćenih aktuara,
- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje raznih odobrenja/saglasnosti učesnicima na tržištu osiguranja,
- posredni nadzor (pravni, finansijsko - računovodstveni i aktuarski) učesnika na tržištu osiguranja, na osnovu analize izvještaja i druge dokumentacije koju učesnici na tržištu osiguranja dostavljaju Agenciji,
- neposredni nadzor nad učesnicima na tržištu osiguranja,
- nadzor nad poslovanjem Zaštitnog fonda Republike Srpske,
- vođenje propisanih registara društava za osiguranje, zastupnika i brokera u osiguranju, ovlašćenih aktuara, društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova,
- razmjena informacija iz oblasti nadzora sa drugim regulatorima finansijskog tržišta u Republici Srpskoj i Federaciji BiH,
- saradnja i razmjena informacija sa institucijama supervizije osiguranja iz zemalja EU i neposrednog okruženja, te po pozivu i putem koledža supervizora, a u cilju provođenja nadzornih aktivnosti društava za osiguranje koja posluju u okviru grupacija osiguravača i
- razvoj Informacionog sistema Agencije s ciljem efikasnijeg provođenja nadzornih aktivnosti.

Nadležnosti Agencije vezane za zaštitu i edukaciju potrošača u osiguranju su:

- praćenje postojanja i primjene internih procedura za prodaju osiguranja (zaključivanje ugovora) u društvima za osiguranje, te za rješavanje odštetnih zahtjeva i zahtjeva za isplatu osiguranih suma i suma osiguranja,
- podsticaj jačanju povjerenja javnosti u usluge osiguranja (putem Ombudsmana, edukacijom, preventivnim djelovanjem i drugim aktivnostima),
- podizanje javne svijesti o koristima i potrebama za osiguranjem, kao i rizicima pokrivenim osiguranjem,
- edukacija različitih kategorija potrošača na tržištu osiguranja,
- informisanje nadležnih organa i javnosti o radu Agencije i stanju na tržištu osiguranja i
- saradnja sa drugim nadzornim organima finansijskog sektora Republike Srpske, radi očuvanja njegove efikasnosti, stabilnosti i obezbjeđenja zaštite prava svih korisnika finansijskih usluga, u skladu sa Zakonom o Komitetu za koordinaciju nadzora

finansijskog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 49/09).

U svrhu efikasnog ispunjavanja svojih zakonskih nadležnosti, Agencija kontinuirano provodi i aktivnosti unapređenja rada i saradnje sa drugim institucijama i edukacije učesnika na tržištu osiguranja.

1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura

1.3.1. Organi upravljanja

U skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, organi upravljanja i rukovođenja Agencije su Upravni odbor i direktor.

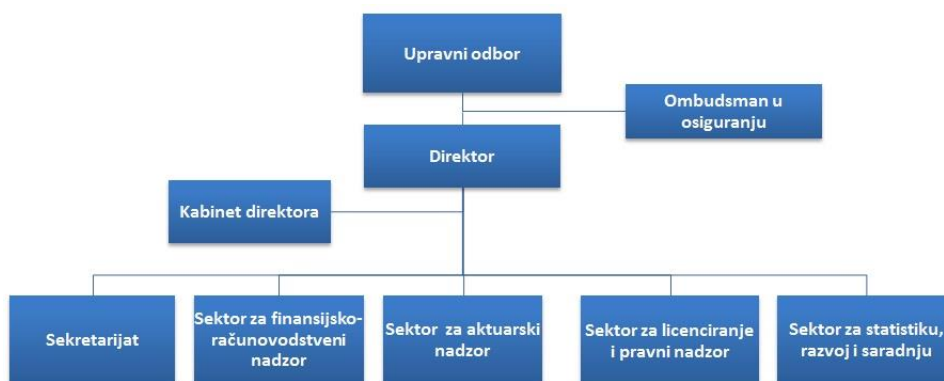
Upravni odbor se sastoji od predsjednika i četiri člana, koje na prijedlog Vlade Republike Srpske imenuje i razrješava Narodna skupština Republike Srpske.

Upravni odbor je, u periodu izrade ovog izvještaja, zasjedao u sastavu: predsjednik Goran Račić, diplomirani ekonomista, te članovi Boško Mekinjić, doktor ekonomskih nauka, Ranko Mijić, docent doktor ekonomskih nauka i Dejan Jeremić, diplomirani inženjer saobraćaja.

Direktora Agencije, na prijedlog Vlade Republike Srpske, imenuje Narodna skupština Republike Srpske. Direktor Agencije vodi poslovanje Agencije, zastupa i predstavlja Agenciju, odgovoran je za zakonit rad i poslovanje, organizuje aktivnosti Agencije i obavlja druge poslove, koji su zakonskim okvirom i Statutom stavljeni u nadležnost direktora.

1.3.2. Organizaciona struktura

Organizaciona struktura Agencije daje se u nastavku.

Ilustracija br.1: Organizaciona struktura Agencije

Organizacionu strukturu čine:

- Kabinet direktora,
- Sekretarijat,
- Sektor za finansijsko-računovodstveni nadzor,

- Sektor za aktuarski nadzor,
- Sektor za licenciranje i pravni nadzor,
- Sektor za statistiku, razvoj i saradnju i
- Ombudsman u osiguranju.

U Agenciji je, na dan 31.12.2022. godine, bio zaposlen 41 radnik, od čega je 37 zaposlenih ili 90% sa visokom stručnom spremom iz oblasti ekonomije, prava ili elektrotehnike.

U narednim tabelama daje se struktura zaposlenih u Agenciji:

Tabela 1: Struktura zaposlenih prema nivou obrazovanja

R.B.	Nivo obrazovanja	Profesionalni naziv	Broj zaposlenih
1.	SSS	Ekonomski i administrativni tehničar	4
2.	VSS	dipl.ekonomista	18
		dipl.pravnik	11
		dipl.inž.el.tehnike	1
	Ukupno:		30
3.	Master/magistar	ekonomske nauke	7
UKUPNO:			41

Izvor: Agencija

Tabela 2: Specijalistička i stručna znanja zaposlenih

R.B.	Specijalistička i stručna znanja	Broj zaposlenih
1.	Ovlašćeni aktuari	3
2.	Ovlašćeni procjenjivači	3
3.	Ovlašćeni revizor	1
4.	Ovlašćeni interni revizor	3
5.	Ovlašćeni računovođa	3
6.	Vještak za ekonomsku oblast	4
7.	Pravosudni ispit	1

Izvor: Agencija

Etičkim pravilima i Pravilnikom o poslovnoj tajni detaljno su utvrđene sve obaveze, ograničenja i odgovornosti predsjednika i članova Upravnog odbora, direktora, kao i svih zaposlenih u Agenciji, a s ciljem transparentnog rada i postizanja većeg stepena povjerenja na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.

U skladu sa Planom edukativnih aktivnosti za 2022. godinu, zaposleni u Agenciji su, učestvovali na domaćim i međunarodnim seminarima i simpozijumima kako na licu mjesta tako i u virtuelnom formatu, na aktuelne teme iz oblasti:

- razvoja i nadzora osiguranja

- uticaj klimatskih promjena i pandemije na osiguranje,
- liberalizacija i tarifiranje osiguranja od autooodgovornosti,
- bezbjednost i digitalno poslovanje,
- uticaj implementacije međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja 9 i 17 (IFRS 9 i IFRS 17),
- sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti,
- kvalitativni zahtjevi Solventnosti II², uključujući i vlastitu procjenu rizika i solventnosti;
- finansija
 - uloga interne revizije u procesu uspostavljanja efikasnog sistema internih kontrola,
 - računovodstvo, revizija i finansije u uslovima nove normalnosti, digitalizacije i zelene tranzicije;
- prava osiguranja
 - pravno - ekonomsko okruženje;
- funcionisanja javne uprave
 - primjena Zakona o javnim nabavkama, sa akcentom na elektronske javne nabavke,
 - izazovi u javnim nabavkama,
- informacionih tehnologija (IT).

1.4. Zakonodavni okvir

Pravni okvir, kojim je uređen pravni status, nadležnosti i djelokrug rada Agencije, predstavljaju sljedeći zakoni:

- Zakon o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 i 58/19),
- Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 47/17),
- Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15 i 78/20),
- Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/09 i 107/19) i
- Zakon o Komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 49/09).

² Solventnost II je zakonodavni i regulatorni okvir poslovanja društava za osiguranje u Evropskoj uniji, zasnovan na Direktivi 2009/138/EC.

Pored zakonskog okvira, Agencija donosi i podzakonske propise koji obezbjeđuju efikasnu primjenu zakona iz oblasti osiguranja.

Zakoni i podzakonski akti kojima je uređen sektor osiguranja, dostupni su na internet stranici Agencije (*www.azors.rs.ba*).

2. REGULATORNE I NADZORNE AKTIVNOSTI AGENCIJE

2.1. Regulatorne aktivnosti

Regulatorne aktivnosti Agencije imaju za cilj očuvanje stabilnosti i razvoj sektora osiguranja u Republici Srpskoj, a u 2022. godini su se odvijale kroz unapređenje postojećih podzakonskih propisa iz oblasti osiguranja.

Shodno navedenom, u izvještajnom periodu, doneseni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o postupku izdavanja ovlaštenja i dozvola za zastupanje i posredovanje u osiguranju i upisu u registre Agencije za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 57/22),
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 57/22),
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju i načinu dostavljanja izvještaja koje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljni penzijski fond dostavljaju Agenciji za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 75/22),
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o obliku i sadržaju nadzornih i statističkih izvještaja Zaštitnog fonda Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 75/22),
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o ombudsmanu u osiguranju u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 75/22),
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 75/22),
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ulaganju sredstava društava za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 118/22),
- Uputstvo o obliku i sadržaju izvještaja o analitičkim podacima ulaganja sredstava društava za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 118/22),
- Odluka o izmjenama Odluke o načinu korišćenja određenih oblika aktive za pokriće tehničkih rezervi društava za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 118/22),
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 118/22),
- Odluka o utvrđivanju i plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske u 2023. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 127/22),

- Odluka o broju glasova članova Skupštine Zaštitnog fonda Republike Srpske za 2023. godinu („Službenik glasnik Republike Srpske“, broj: 127/22),
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o ulaganju sredstava društava za osiguranje. („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 1/23).

Takođe, u izvještajnom periodu donesena je Odluka o imenovanju ombudsmana u osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 118/22), kojim je imenovan Željko Slijepčević, diplomirani pravnik, za ombudsmana u osiguranju Republike Srpske.

Pravilnik o izmjenama Pravilnika o postupku izdavanja ovlašćenja i dozvola za zastupanje i posredovanje u osiguranju i upisu u registre Agencije je donesen u cilju prevazilaženja nedoumica jedinica lokalne samouprave, u vezi primjene odredbi pravilnika o obavezi unošenja opisa djelatnosti u poslovno ime preduzetnika u osiguranju. Stoga je ovim pravilnikom precizirano da je potrebno u dio poslovnog imena preduzetnika unijeti „opis djelatnosti“, a ne u sam naziv za koji preduzetnik ima potpunu slobodu izbora. Zatim, izmjenama je izvršeno preciziranje termina bitnih za primjenu propisa o ovjerama, potvrdama i obradama akata.

Izmjenama Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društava za osiguranje, brisana je odredba kojom se reguliše klasifikacija i ispravka potraživanja od jednog dužnika po strožijem kriterijumu. Navedena izmjena je izvršena nakon analize inicijative Udruženja društava za osiguranje Republike Srpske, te sagledavanja efekata i mogućnosti primjene navedenog kriterija, kao i uporednog zakonodavstva u kojem nije utvrđen ovakav način regulisanja. Usvajanjem ovog pravilnika, društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj su stavljena u isti položaj sa društvima sa sjedištem u FBiH, po ovom pitanju.

Cilj donošenja Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju i načinu dostavljanja izvještaja koje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljni penzijski fond dostavljaju Agenciji za osiguranje Republike Srpske je usklađivanje sa novim podzakonskim aktima koji regulišu sadržaj i formu finansijskih izvještaja za privredna društva, te sadržaj i formu finansijskih izvještaja za investicione fondove. U tom smislu, a u skladu sa izmjenom kontnog okvira, izvršena je i izmjena sadržaja finansijskih izvještaja društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i sadržaja finansijskih izvještaja za dobrovoljni penzijski fond.

Takođe i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o obliku i sadržaju nadzornih i statističkih izvještaja Zaštitnog fonda Republike Srpske izvršeno je usklađivanje sa novim podzakonskim aktom koji reguliše sadržaj i formu finansijskih izvještaja za privredna društva, dok je u skladu sa izmjenom kontnog okvira izvršena i izmjena sadržaja finansijskih izvještaja.

Pravilnikom o izmjenama Pravilnika o ombudsmanu u osiguranju u Republici Srpskoj precizirano je da se kod propisivanja uslova za izbor ombudsmana, od kandidata, kvalifikovanih pravnika, zahtijeva da pored značajnog iskustva u struci posjeduju značajno iskustvo i u oblasti osiguranja. Takođe, preciziran je i uslov koji se odnosi na godine iskustva, u smislu da se od kandidata zahtijeva radno iskustvo u struci od najmanje pet godina, od čega najmanje dvije godine radnog iskustva u oblasti osiguranja.

Na osnovu inicijative Udruženja društava za osiguranje Republike Srpske, a vezano za umanjenje povrata dijela premije za neiskorišćeni period trajanja osiguranja, Agencija je

izvršila analizu i utvrdila da jedan manji dio troškova i naknada društvo za osiguranje snosi samim izdavanjem polise osiguranja autoodgovornosti, a za koje se može smatrati opravdanim da se pokriju na teret dijela premije za neiskorišćeno trajanje osiguranja. Na osnovu rezultata navedene analize donesena je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj. Pored navedenog, u istoj odluci je regulisano da se za osiguranje oldtajmer vozila obračun osnovne premije umanjuje za 50%, iz razloga što oldtajmer vozila predstavljaju vozila koja se ne koriste u svakodnevnom saobraćaju za razliku od regularnih vozila za koja su definisane premije. Nadalje, izmjenjen je i obračun osnovnih premija za tarifnu grupu – motocikli (pored zapremine motora izražene u kubnim centimetrima, za motocikle na električni pogon koristiće se snaga elektromotora izražena u kilovatima), te je uvedena nova tarifna grupa 11 “Prenosive tablice“ za osiguranje od autoodgovornosti zaključeno za prenosive tablice, a u skladu sa propisanim postupkom izdavanja i korišćenja prenosivih tablica.

Na osnovu izvršene analize u vezi sa regulisanjem i obračunom režijskog dodatka i troškova sprovođenja osiguranja, te analize mogućnosti za promjenu načina praćenja i obračuna režijskog dodatka proizašao je prijedlog za promjenu regulatornog koncepta u pogledu režijskog dodatka, a koji bi se odvijao u dvije faze. U tu svrhu, a u okviru predložene prve faze promjene regulatornog koncepta tretmana režijskog dodatka doneseni su sljedeći podzakonski propisi.

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 118/22), kojom je brisana odredba o ograničenju režijskog dodatka do 30% bruto premije osiguranja od autoodgovornosti. Ove izmjene imaju za cilj pripremu društava za osiguranje za liberalizaciju tržišta osiguranja, jer u okviru liberalnog određivanja premija osiguranja, menadžment društva donosi odluke o potrebnom iznosu premije za finansiranje troškova sprovođenja osiguranja, a da pritom društvo bude konkurentno na tržištu, te da ispunjava sve regulatorne zahtjeve vezane za finansijski položaj društva.
- U Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o ulaganju sredstava društava za osiguranje brisane su odredbe kojim je bilo propisano da se razgraničeni troškovi pribave neživotnih osiguranja mogu koristiti kao sredstvo za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja. U skladu sa donesenim izmjenama i dopunama Pravilnika o ulaganju sredstava društava za osiguranje, usvojeno je i Uputstvo o obliku i sadržaju izvještaja o analitičkim podacima ulaganja sredstava društava za osiguranje. Takođe, kao rezultat navedenog donesena je Odluka o izmjenama Odluke o načinu korišćenja određenih oblika aktive za pokriće tehničkih rezervi društava za osiguranje kojim se ukinula mogućnost priznavanja razgraničenih troškova pribave za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja. Navedene izmjene u pogledu priznavanja razgraničenih troškova pribave za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja imaju za cilj usaglašavanje sa novim regulatornim konceptom tretiranja režijskog dodatka.

Odlukom o utvrđivanju i plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske u 2023. godini je propisan način utvrđivanja i obračuna doprinosa, te rokovi uplate doprinosa članova

Zaštitnog fonda Republike Srpske. Ukupan i pojedinačan broj glasova članova Skupštine Zaštitnog fonda Republike Srpske za 2023. godinu, utvrđen na bazi obračunatih i uplaćenih doprinosa svih članova Zaštitnog fonda Republike Srpske za prethodnu godinu, propisan je Odlukom o broju glasova članova Skupštine Zaštitnog fonda Republike Srpske za 2023. godinu.

Pravilnikom o izmjenama Pravilnika o ulaganju sredstava društava za osiguranje izvršene su ispravke tehničkih grešaka uočenih u ranije usvojenom Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o ulaganju sredstava društava za osiguranje.

Pored navedenog, Agencija je, u okviru regulatornih aktivnosti, analizirala i inicijative Udruženja društava za osiguranje Republike Srpske za izmjene i dopune propisa, i to:

- inicijativu za izmjenu pravilnika koji reguliše ulaganja sredstava društava za osiguranje, a kojom bi se dozvolilo pokriće 50% minimalnog garantnog fonda ulaganjem u investicione nekretnine. Kako je odnosnim pravilnikom propisano da dio sredstava društva za osiguranje, u visini 50% minimalnog garantnog fonda, mora da bude uloženo u najlikvidnije oblike ulaganja, a sa ciljem da u slučaju ekstremnih situacija, društvo za osiguranje raspolaže sa dovoljno likvidnim sredstvima čija vrijednost ne može biti lako obezvrijeđena, te kojima bi se mogle isplatiti obaveze iz osiguranja. Imajući u vidu da nekretnine važe za jedno od najmanje likvidnih sredstava, te da je rizik smanjenja vrijednosti i utrživosti nekretnina povećan kada je finansijski položaj društva za osiguranje ugrožen, ova inicijativa nije mogla biti prihvaćena;
- inicijativa za izmjenu Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj, kojom je predloženo povećanje, odnosno vraćanje, jedinstvene premijske osnove osiguranja autoodgovornosti na iznos od 396,00 KM, kao i umanjenje povrata dijela premije za neiskorišćeni period trajanja osiguranja za iznos u visini troškova režijskog dodatka. U vezi sa predloženim povećanjem premije osiguranja autoodgovornosti, Agencija je na osnovu raspoloživih podataka izvršila relevantne analize, prilikom čega je utvrđeno da se u datom trenutku nisu stekli uslovi za povećanje jedinstvene premijske osnove osiguranja autoodgovornosti. Međutim, u periodu izrade ovog izvještaja, a nakon nove inicijative Udruženja društava za osiguranje Republike Srpske, te izvršene analize u kontekstu novonastalih inflatornih promjena povećana je osnovica za obračun premije osiguranja od autoodgovornosti na 420,55 KM. Navedeno povećanje je i u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske kojim je ukazano na očigledan uticaj opšteg rasta cijena na sektor i usluge osiguranja, te da se očekuje od Agencije za osiguranje Republike Srpske da sa povećanom pažnjom prati kretanja u ovim segmentima poslovanja društava za osiguranje, a u cilju zaštite korisnika osiguranja i obezbjeđenja stabilnosti sektora osiguranja.
- inicijativu za zajedničko sačinjavanje prijedloga za izmjenu zakona koji reguliše zastupanje i posredovanje u osiguranju i reosiguranju, Udruženja društava za osiguranje Republike Srpske i Agencije, kojima bi se pravnim licima registrovanim za vršenje poslova tehničkih pregleda vozila omogućilo da vrše poslove zastupanja u osiguranju,

kao i da se omogući turističkim agencijama da vrše poslove zastupanja u osiguranju, odnosno da u ime i za račun društava za osiguranje zaključuju ugovore o putnom zdravstvenom osiguranju. U odgovoru Udruženju društava za osiguranje Republike Srpske na navedenu inicijativu, Agencija je istakla da bi, prije upućivanja bilo kakve formalne inicijative za izmjene i dopune zakona Ministarstvu finansija Republike Srpske, kao obrađivaču zakona, trebalo sa ovom institucijom organizovati sastanak na ovu temu, da bi se razmotrile mogućnosti realizacije iste.

Agencija je pravovremeno obavijestila Udruženje društava za osiguranje Republike Srpske o naprijed navedenim stavovima Agencije po pitanju podnesenih inicijativa.

2.2. Nadzorne aktivnosti i licenciranje

2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja

U periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine, Agencija je, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, razmatrala i rješavala podnesene zahtjeve za:

- izdavanje dozvole za rad za obavljanje poslova osiguranja u vrstama neživotnih osiguranja definisanih članom 49. stav 2. tačka a. Zakona o društvima za osiguranje,
- izdavanje dozvole za zastupanje u osiguranju, te za upis i brisanje iz Registra zastupnika u osiguranju – fizičkih lica i društava za zastupanje,
- izdavanje dozvole za posredovanje u osiguranju, te za upis i brisanje iz Registra brokera u osiguranju – fizičkih lica i brokerskih društava u osiguranju,
- izdavanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova i upis u registar ovlašćenih aktuara,
- izdavanje saglasnosti za izbor društva za reosiguranje sa sjedištem izvan BiH za zaključivanje ugovora o reosiguranju,
- izdavanje saglasnosti za izbor nezavisnog revizora društva za osiguranje i društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom,
- izdavanje saglasnosti društvu za osiguranje za emisiju akcija,
- izdavanje saglasnosti u vezi ulaganja sredstava društva za osiguranje,
- izdavanje saglasnosti za imenovanje lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje,
- izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog udjela,
- izdavanje saglasnosti na statut društva za osiguranje,
- izdavanje saglasnosti na statut dobrovoljnog penzijskog fonda i njegove izmjene,
- izdavanje saglasnosti društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom na prospekt i skraćeni prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda,

- izdavanje saglasnosti na imenovanje člana upravnog odbora, direktora i izvršenih direktora društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom,
- izdavanje saglasnosti na ugovor o članstvu u dobrovoljnom penzijskom fondu i
- izdavanje saglasnosti za investicionog menadžera.

Pored toga, Agencija je vršila upise promjena podataka u registrima, davala mišljenja u vezi s primjenom propisa iz osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja, te izdavala izvode iz registara Agencije i potvrde/dokumente sa traženim podacima za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki i u druge svrhe.

U vezi sa izdavanjem dozvola za rad, te upisa i brisanja iz registara, koje Agencija vodi u skladu sa zakonom, vođena su 203 postupka, a čija struktura je data u *Tabeli 3*.

U skladu sa zakonskim ovlašćenjima Agencija je, u izvještajnom periodu, razmatrala 106 zahtjeva za izdavanje saglasnosti i odobrenja učesnicima na tržištu osiguranju, izvršila 18 upisa promjena u registrima, te izdala 42 mišljenja (tumačenja) u vezi sa primjenom propisa iz osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja i 121 potvrdu/dokument/izvod iz registra za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki, a što je predstavljeno u *Tabeli 4*.

Tabela 3: Pregled izdatih dozvola, te upisa i brisanja iz registra učesnika na tržištu osiguranja, u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine

R.B.	Opis	Broj	Subjekt/Napomena	Stanje na dan 31.12.2022. godine
1.	Izdavanje dozvole za rad za obavljanje poslova osiguranja u vrstama neživotnih osiguranja definisanih članom 49. stav 2.tačka a. Zakona o društvima za osiguranje	1 društvo za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj	„Mikrofin osiguranje“ a.d. Banja Luka	14 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj
2.	Izdavanje dozvola za zastupanje i posredovanje u osiguranju, te upis i brisanje iz Registara zastupnika i posrednika/brokera u osiguranju	87 zastupnika upisano u Registar zastupnika u osiguranju - fizička lica 70 zastupnika brisano iz Registra zastupnika u osiguranju – fizička lica	Aktuelni podaci o zastupnicima u osiguranju su dostupni na internet stranici Agencije	569 zastupnika u osiguranju - fizička lica ³ od čega su 60 preduzetničke radnje
		24 preduzetničke radnje upisane u Registar zastupnika u osiguranju- fizička lica 5 preduzetničkih radnji brisano iz Registra zastupnika u osiguranju - fizička lica		
		3 društva za zastupanje iz Republike Srpske upisana u Registar društava za zastupanje u osiguranju	„New Life“ d.o.o. Banja Luka Agencija „EAST CITY“ d.o.o. Banja Luka MKD „AURIS“ a.d. Banja Luka	17 društava za zastupanje u osiguranju iz Republike Srpske
		4 društva za zastupanje iz Republike Srpske brisana iz Registra društava za zastupanje u osiguranju	„BROKCONSUL“ d.o.o. Banja Luka Agencija „EAST CITY“ d.o.o. Banja Luka „INFINITY“ d.o.o. Banja Luka MKD „AURIS“ a.d. Banja Luka	
1 broker u osiguranju upisan u Registar brokera u osiguranju– fizička lica 5 brokera u osiguranju brisano iz Registra brokera u osiguranju – fizička lica	Aktuelni podaci o brokerima u osiguranju su dostupni na internet stranici Agencije	15 brokera u osiguranju - fizička lica		
1 brokersko društvo iz Republike Srpske upisano u Registar brokerskih društava u osiguranju	„Fortis“ d.o.o. Banja Luka	6 brokerskih društava u osiguranju iz Republike Srpske		
3.	Izdavanje ovlaštenja za obavljanje aktuarskih poslova i upis u Registar ovlašćenih aktuara	2 ovlašćena aktuara – upisana u Registar aktuara	Aktuelni podaci o ovlašćenim aktuarima su dostupni na internet stranici Agencije	40 aktuara

Izvor: Baza podataka Agencije

³ Broj registrovanih zastupnika upisanih u Registar zastupnika – fizička lica obuhvata i broj zastupnika registrovanih kao preduzetnička radnja za zastupanje u osiguranju

Tabela 4: Saglasnosti, upisi promjena podataka u registrima kod Agencije, mišljenja i potvrde, u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine

R.B.	Opis	Broj
1.	Saglasnost na izbor društva za reosiguranje sa sjedištem izvan BiH za zaključivanje ugovora o reosiguranju	27 zahtjeva (25 pozitivno riješeni, 2 u toku)
2.	Saglasnost za izbor nezavisnog revizora društva za osiguranje i društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom	15 zahtjeva (pozitivno riješeni)
3.	Saglasnost društvu za osiguranje za emisiju akcija: - povećanje osnovnog kapitala - smanjenje osnovnog kapitala	9 zahtjeva za povećanje kapitala (pozitivno riješeni) 1 zahtjev za smanjenje kapitala (pozitivno riješen)
4.	Saglasnost u vezi ulaganja sredstava društava za osiguranje	17 zahtjeva (14 pozitivno riješeni, 1 odbijen, 2 u toku)
5.	Saglasnost za imenovanje lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje	16 zahtjeva (13 pozitivno riješeni, 1 zahtjev odbijen, 1 negativno riješen, 1 postupak obustavljen)
6.	Saglasnost za sticanje kvalifikovanog udjela	3 zahtjeva (pozitivno riješeni)
7.	Saglasnost na statut društva za osiguranje	11 zahtjeva (pozitivno riješeni)
8.	Saglasnost na statut dobrovoljnog penzijskog fonda i njegove izmjene	1 zahtjev (pozitivno riješen)
9.	Saglasnost na prospekt i skraćeni prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda i njegove izmjene	1 zahtjev (pozitivno riješen)
10.	Saglasnost na imenovanje člana upravnog odbora, direktora i izvršnih direktora društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom	3 zahtjeva (pozitivno riješeni)
11.	Saglasnost na ugovor o članstvu u dobrovoljnom penzijskom fondu	1 zahtjev (pozitivno riješen)
12.	Saglasnost na izdavanje saglasnosti za investicionog menadžera	1 zahtjev (pozitivno riješen)
13.	Upis organizacionog dijela društva za osiguranje u Registar društava za osiguranje kod Agencije	2 upisa
14.	Upis promjena podataka u registrima kod Agencije	16 upisa
15.	Mišljenja (tumačenja), odgovori i informacije u vezi sa primjenom propisa iz osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja	42 mišljenja/informacije/odgovora na pitanja
16.	Potvrde/dokumenti/izvodi iz registra za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki	121 potvrda/dokument/izvod iz registra

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.2. Nadzorne aktivnosti

Nadzorne aktivnosti Agencije provode se prema standardizovanim supervizorskim metodologijama, koje se redovno revidiraju i usklađuju sa stečenim iskustvima u praksi i međunarodnim standardima supervizije osiguranja.

U izvještajnom periodu, nadzorne aktivnosti Agencije su se zasnivale na posrednom (u prostorijama Agencije) i neposrednom (u prostorijama učesnika na tržištu osiguranja) nadzoru poslovanja učesnika na tržištu osiguranja.

2.2.2.1. Posredni nadzor

Aktivnosti posrednog nadzora, u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine, obavljane su kontinuiranom analizom finansijskih i drugih izvještaja, poslovne dokumentacije, te ostalih podataka i evidencija koje su učesnici na tržištu osiguranja dužni da vode ili da dostavljaju Agenciji, na način i u rokovima propisanim odredbama zakona i podzakonskih akata Agencije, odnosno kroz aktivnosti posrednog kontinuiranog nadzora.

U okviru aktivnosti posrednog kontinuiranog nadzora sačinjen je veći broj informacija/analiza i mišljenja, prikazanih u *Tabeli 5*, a u kojima su:

- izvršene analize pojedinih segmenata poslovanja učesnika na tržištu osiguranja i
- identifikovani osnovni rizici u poslovanju pojedinih učesnika na tržištu osiguranja.

Navedene informacije/analize i mišljenja sadrže i prijedloge za dalje nadzorne aktivnosti i mjere Agencije.

Tabela 5: Informacije/analize i mišljenja iz kontinuiranog nadzora u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine

R.B.	Opis	Nadzirani subjekt
1.	Informacija o kapitalu i ispunjavanju zahtjeva adekvatnosti kapitala društava za osiguranje na dan 31.12.2021, 31.03.2022, 30.06.2022 i 30.09.2022. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
2.	Informacija o obračunu i ulaganju sredstava za pokriće tehničkih rezervi na dan 31.12.2021, 31.03.2022, 30.06.2022. i 30.09.2022. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
3.	Informacija o izvršenoj analizi izvještaja nezavisnih revizora za 2021. godinu	Sva društva za osiguranje iz RS
4.	Informacija o likvidnosti društava za osiguranje iz Republike Srpske za period 01.01. do 31.12.2021. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
5.	Informacija o izvršenoj kontroli nerevidiranih finansijskih, nadzornih i statističkih izvještaja društava za osiguranje dostavljenih za period 01.01. do 31.12.2021. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
6.	Informacija o izvršenoj kontroli sadržaja izvještaja o poslovanju društava za osiguranje za 2021. godinu	Sva društva za osiguranje iz RS
7.	Informacija o izvršenoj analizi godišnjih poslovnih planova za 2022. godinu i srednjoročnih poslovnih planova društava za osiguranje	Sva društva za osiguranje iz RS
8.	Informacija o tekućim zaduženjima društava za osiguranje sa stanjem na dan 31.12.2021. i 30.06.2022. godine prema podacima iz Centralnog registra kredita BiH	Sva društva za osiguranje iz RS
9.	Informacija o odstupanju podataka na prethodnim polisama, koje su korištene kao osnov za određivanje premijskog razreda	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
10.	Informacije o analizi mjesečnih izvještaja o premiji, štetama i likvidnosti društava za osiguranje	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
11.	Informacija o izvršenoj kontroli primjene propisa iz oblasti osiguranja u dijelu koji reguliše način i rokove izvještavanja i obavještavanja Agencije od strane društava za osiguranje	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
12.	Informacija o izvršenoj kontroli datih avansa, potraživanja i plasmana društava za osiguranje na dan 31.12.2021. godine	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
13.	Informacija o izvršenoj kontroli primjene uslova i tarifa neživotnih osiguranja kod ugovora zaključenih sa ugovornim organima u postupcima javnih nabavki u periodu 01.01. do 31.03.2022. godine	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
14.	Informacija o izvršenoj kontroli bruto bilansa, nadzornih i statističkih izvještaja filijala društava za osiguranje iz FBiH dostavljenih za period 01.01. do 31.12.2021. godine	Sve filijale društava za osiguranje iz FBiH
15.	Informacija o osnovnim pokazateljima poslovanja posrednika i zastupnika u osiguranju u periodu od 01.01. do 31.12.2021. i 01.01.2022. do 30.06.2022. godine	Svi zastupnici i brokери u osiguranju
16.	Informacija o osnovnim pokazateljima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti kod obveznika provođenja mjera u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine	Obveznici provođenja mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti
17.	Informacija o izvršenoj kontroli finansijskih, nadzornih i statističkih izvještaja za period 01.01. do 31.12.2021. godine	Zaštitni fond Republike Srpske
18.	Informacija o uočenim nezakonitostima i nepravilnostima u vezi sa ulaganjem sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda, te adekvatnosti kapitala na dan 31.12.2021. godine	6 društava za osiguranje iz RS
19.	Informacija o uočenim nezakonitostima i nepravilnostima u vezi sa ulaganjem sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda, te adekvatnosti kapitala na dan 31.03.2022. godine	6 društava za osiguranje iz RS

R.B.	Opis	Nadzirani subjekt
20.	Informacija - analiza ulaganja u nekretnine društva za osiguranje u svrhu izdavanja saglasnosti za korištenje nekretnina u zemljama CEFTA za pokriće tehničkih rezervi	1 društvo za osiguranje iz RS
21.	Mišljenje u vezi proširenja dozvole za rad u vrstama neživotnih osiguranja	1 društvo za osiguranje iz RS
22.	Informacija o izvršenju naloženih mjera po rješenju Agencije	1 društvo za osiguranje iz RS
23.	Informacija o finansijskom stanju u društvu za osiguranje sa stanjem na dan 31.03.2022. godine	1 društvo za osiguranje iz RS
24.	Mišljenje na emisiju akcija	9 društava za osiguranje iz RS (10 zahtjeva)
25.	Mišljenje na odluku za sticanje kvalifikovanog udjela u društvu za osiguranje	1 društvo za osiguranje iz RS (3 zahtjeva)
26.	Mišljenje na izbor ovlaštenog revizora	14 društava za osiguranje iz RS 1 društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom
27.	Mišljenje na program rada i izbor direktora	2 društva za osiguranje iz RS (3 zahtjeva)
28.	Mišljenje na plan poslovanja	10 društava za zastupanje u osiguranju iz RS
29.	Mišljenje na poslovni i finansijski plan brokerskog društva u osiguranju	6 brokerskih društava u osiguranju iz RS
30.	Mišljenje o sadržaju nacrta prospekta i skraćenog prospekta dobrovoljnog penzijskog fonda	Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom
31.	Informacija o osnovnim pokazateljima poslovanja za period 01.01. do 31.12.2021. godine	Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom i dobrovoljni penzijski fond
32.	Informacija o neisplaćenim odštetnim zahtjevima društva za osiguranje	1 društvo za osiguranje iz RS
33.	Informacija o adekvatnosti kapitala društva za osiguranje na dan 31.07.2022. godine	1 društvo za osiguranje iz RS
34.	Informacija o primjeni Odluke o zajedničkoj tarifi i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
35.	Informacija o sredstvima za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda društava za osiguranje nakon stupanja na snagu odredbi o povećanju kapitala	Sva društva za osiguranje iz RS
36.	Informacija o izvršenoj kontroli sadržaja programa rada i izvještaja o radu interne revizije u društvima za osiguranje za 2021. godinu	Sva društva za osiguranje iz RS

R.B.	Opis	Nadzirani subjekt
37.	Informacija o izvršenoj kontroli primjene uslova i tarifa neživotnih osiguranja kod ugovora zaključenih sa ugovornim organima u postupcima javnih nabavki u periodu 01.01. do 30.06.2022. godine	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
38.	Informacija o uočenim nezakonitostima i nepravilnostima u vezi sa ulaganjem sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda, te adekvatnosti kapitala na dan 30.06.2022. godine	4 društva za osiguranje iz RS
39.	Informacija o uočenim nezakonitostima i nepravilnostima u vezi sa ulaganjem sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda, te adekvatnosti kapitala na dan 30.09.2022. godine	3 društva za osiguranje iz RS
40.	Informacija o ulaganjima društava za osiguranje koja su dobila saglasnost za ulaganje obračunatih tehničkih rezervi u nekretnine u procentu preko 20% do 40% (uporedni pregled na dan 30.06.2021. i 31.12.2021. godine)	7 društava za osiguranje iz RS
41.	Informacija o ulaganjima društava za osiguranje koja su dobila saglasnost za ulaganje obračunatih tehničkih rezervi u nekretnine u procentu preko 20% do 40%, na dan 30.09.2022. godine	7 društava za osiguranje iz RS
42.	Informacija o obračunatoj premiji osiguranja, isplaćenim štetama, troškovima sprovođenja osiguranja i ostvarenom finansijskom rezultatu društava za osiguranje iz Republike Srpske i filijala društava za osiguranje iz FBiH za period 01.01.do 30.09.2021. i 01.01. do 30.09.2022. godine	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.2.2. Neposredni nadzor

a) Neposredni (redovni) nadzor društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH

U skladu sa Planom redovnog nadzora za 2022. godinu, Agencija je pokrenula neposredni nadzor kod:

- 6 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i
- 2 filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH.

U ovom izvještajnom periodu, nadzor je bio usmjeren na provjeru:

- rada organa upravljanja,
- ocjene ispunjenosti uslova i podobnosti lica na značajnom položaju,
- ugovora o zastupanju i posredovanju u osiguranju, te poslovanja sa zastupnicima i posrednicima u osiguranju,
- finansijskog i računovodstvenog aspekta poslovanja (transakcije sa povezanim licima, likvidnost, procjena bilansnih i vanbilansnih pozicija sa aspekta primjene podzakonskog propisa Agencije, visina i pokrivenosti troškova sprovođenja osiguranja, vođenje propisanih evidencija, poslovnih knjiga i dr),
- akata poslovne politike,
- procesa i ažurnosti rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva i zahtjeva za isplatu osiguranih suma,
- politika saosiguranja i reosiguranja,
- obračuna margine solventnosti, kapitala i adekvatnosti kapitala,
- obračuna tehničkih rezervi,
- ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda,
- primjene tarifa i uslova osiguranja kod zaključivanja ugovora o osiguranju,
- obračuna otkupnih i redukovanih vrijednosti ugovorenih kod osiguranja života,
- primjene propisa u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i
- usklađenosti organizacije i poslovanja filijale društva za osiguranje sa sjedištem u FBiH sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Pored navedenog, u ovom izvještajnom periodu, završeno je i 5 nadzora učesnika na tržištu osiguranja koji su pokrenuti krajem 2021. godine.

b) Neposredni (redovni) nadzor zastupnika i brokera u osiguranju

U skladu sa Planom redovnog nadzora za 2022. godinu, Agencija je pokrenula neposredni nadzor kod:

- 1 preduzetnika za zastupanje u osiguranju,
- 1 društva za zastupanje u osiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj i
- 1 brokerskog društva u osiguranju.

Nadzor zastupnika i brokera u osiguranju bio je usmjeren na provjeru:

- statusnih promjena, organizacije i kadrovske osposobljenosti,
- obavljanja zakonom definisanih brokerskih poslova iz djelokruga rada brokera u osiguranju definisanih zakonom,
- ugovora o posredovanju,
- predugovornog i ugovornog informisanja osiguranika,
- prezentacija, predlaganja, obavljanja pripremnih radnji za zaključivanje i zaključivanje ugovora o osiguranju u ime i za račun društva za osiguranje,
- poslovnih evidencija,
- poslovnih knjiga i finansijskih izvještaja i
- primjena propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

v) Neposredni (redovni) nadzor Zaštitnog fonda Republike Srpske

U skladu sa Planom nadzora za 2022. godinu, Agencija je pokrenula neposredni nadzor kod Zaštitnog fonda Republike Srpske. Predmet nadzora je sveobuhvatno poslovanje Zaštitnog fonda Republike Srpske, u kontrolisanom periodu.

g) Neposredni (vanredni) nadzor

U izvještajnom periodu Agencija je pokrenula i neposredni vanredni nadzor i to kod:

- 6 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj,
- 2 filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH i
- 2 preduzetnika za zastupanje u osiguranju.

Predmet neposrednog (vanrednog) nadzora bio je usmjeren na provjeru:

- primjene uslova i tarifa neživotnih osiguranja društva za osiguranje kod ugovora zaključenih sa ugovornim organima u postupcima javnih nabavki,
- predugovornog i ugovornog informisanja osiguranika,
- prezentacija, predlaganja, obavljanja pripremnih radnji za zaključivanje i zaključivanje ugovora o osiguranju u ime i za račun društva za osiguranje,
- poslovnih evidencija preduzetnika za zastupanje u osiguranju i
- poslovnih knjiga i finansijskih izvještaja preduzetnika za zastupanje u osiguranju.

Na osnovu aktivnosti posrednog i neposrednog nadzora, koje su završene do kraja izvještajnog perioda, izrečen je veći broj različitih nadzornih mjera.

2.2.2.3. Mjere nadzora

U narednoj tabeli dat je sumarni prikaz izrečenih mjera nadzora, izdatih prekršajnih naloga i podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka u 2022. godini.

Tabela 6: Izrečene mjere nadzora, izdati prekršajni nalozi i podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka, u periodu od 01.01. do 31.12. 2022. godine

R. B.	Vrsta mjere	Učesnici na tržištu
	Nalog za otklanjanje nezakonitosti/nepravilnosti	
	Ograničavanje raspolaganja sredstvima namjenski oročenog depozita	1 društvo za osiguranje iz RS
	Donošenje programa za rješavanje ugrožene likvidnosti	1 društvo za osiguranje iz RS
	Dostavljanje nadzornih i statističkih izvještaja u skladu sa propisima	6 preduzetnika za zastupanje u osiguranju
	Uređenje procesa rješavanja odštetnih zahtjeva	4 društva za osiguranje iz RS 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Isplata obaveza po osnovu odštetnih zahtjeva u propisanom roku	2 društva za osiguranje iz RS 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Poštivanje usvojenih akata poslovne politike (primjena pojedinih odredbi iz tarifa osiguranja)	1 društvo za osiguranje iz RS 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Usklađivanje poslovanja sa propisima koji regulišu zastupanje i posredovanje u osiguranju	2 društva za osiguranje iz RS 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH 1 preduzetnik za zastupanje u osiguranju 1 brokersko društvo u osiguranju 1 društvo za zastupanje u osiguranju
	Obustava neovlašćenog obavljanja poslova zastupanja u osiguranju do sticanja ovlašćenja i upisa u Registar Agencije	1 preduzetnik u osiguranju
1.	Poštivanje uslova i tarifa obaveznog osiguranja od autoodgovornosti	4 društva za osiguranje iz RS 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Obustava primjene ili izmjene pojedinih odredbi iz tarifa za određene vrste osiguranja	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nalog za procjenu bilansnih i vanbilansnih pozicija u skladu sa propisima	3 društva za osiguranje iz RS
	Donošenje plana mjera za usklađivanje troškova sprovođenja osiguranja sa obračunatim režijskim dodatkom kod osiguranja od odgovornosti za motorna vozila	1 društvo za osiguranje iz RS
	Usklađivanje poslovanja sa propisima koji regulišu dobrovoljno penzijsko osiguranje	društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom
	Donošenje plana mjera za obezbjeđenje ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi	1 društvo za osiguranje iz RS
	Donošenje plana kratkoročnog finansijskog oporavka, koji će rezultirati ispunjenjem zahtjeva adekvatnosti kapitala	1 društvo za osiguranje iz RS
	Nalog društvu za osiguranje da ovlašćeni aktuar izvrši analizu tarifa premija za određene vrste osiguranja	1 društvo za osiguranje iz RS
	Dostavljanje akata poslovne politike u skladu sa podzakonskim propisima	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Donošenje plana mjera za poboljšanje likvidnosti	1 društvo za osiguranje iz RS

R. B.	Vrsta mjere	Učesnici na tržištu
	<i>Ostali nalozi</i> (dostavljanje zaključenih ugovora o reosiguranju, izvještaje o snimanju rizika maksimalno moguće štete za reosiguranje vršiti u skladu sa aktima društva, sprovođenje internog kontrolnog postupka adekvatnosti utvrđenog iznosa maksimalno moguće štete, usklađivanje podataka iskazanih u izvještajima sa podacima u poslovnim knjigama, dostavljanje bruto bilansa filijale, nalog da se kao sredstvo za pokriće tehnički rezervi ne prikazuju novčana sredstva blagajne, zakazivanje sjedinica, te dostavljanje obavještenja o zakazivanju sjednice skupštine akcionara, vršenje transakcija putem računa otvorenog za filijalu društva za osiguranje iz FBiH, obustava odobravanja gratis polisa, dostavljanje dokaza i izvještaja o izvršenju naloženih mjera, usklađivanje akata društva koji se odnose na pritužbe klijenata sa propisima, obezbjeđivanje dokumentacije o predmetu osiguranja i rizicima koji se preuzimaju, nalozi u vezi sa metodologijom obračuna i procjenom rezervi za nastale neprijavljene štete, dostavljanje dokaza o obračunu kapitalizovanog iznosa za rentne štete i sprovođenje internog kontrolnog postupka u vezi rentnih šteta, obezbjeđivanje i stavljanje na uvid poslovnu i materijalno-finansijsku dokumentaciju koja je nastala u poslovanju filijale, obustava odobravanja sredstava preventive osiguranicima bez dokaza o namjenskom utrošku tih troškova, knjiženja u skladu sa propisima iz oblasti računovodstva)	4 društva za osiguranje iz RS (20 naloga) 3 filijale društva za osiguranje iz FBiH (9 naloga) 2 preduzetnika za zastupanje u osiguranju (2 naloga) 1 društvo za zastupanje u osiguranju (2 naloga)
	Prekršajni nalozi (prema društvu i direktoru)	
2.	Nepostupanje po nalogu za otklanjanje nepravilnosti/ nezakonitosti	1 društvo za osiguranje iz RS
	Nepoštivanje zakonskih rokova u vezi rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva	1 društvo za osiguranje iz RS
	Nedostavljanje obavještenja, izvještaja, podataka i akata	2 društva za osiguranje iz RS 3 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Nepoštivanje odredbi koje regulišu poslove zastupanja i posredovanja u osiguranju	1 preduzetnik u osiguranju
	Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka	
3.	Nepoštivanje odredbi Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u pogledu zaključivanja ugovora o obaveznom osiguranju (član 10. stav 1)	1 društvo za osiguranje iz RS 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Nepostupanje po nalogu za otklanjanje nepravilnosti/ nezakonitosti	2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Nepoštivanje odredbi koje regulišu poslove zastupanja i posredovanja u osiguranju	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nepoštivanje zakonskih rokova u vezi rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva	2 društva za osiguranje iz RS (4 zahtjeva)
	Neimenovanje izvršnog direktora u skladu sa članom 49a. stav 2. Zakona o društvima za osiguranje	1 društvo za osiguranje iz RS

Izvor: Baza podataka Agencije

Pored navedenog, Agencija je dostavila Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske informaciju o odstupanju podataka na prethodnim polisama, koje su korišćene kao osnov za određivanje premijskog razreda. Dostavljeno je i obavještenje Agenciji za bankarstvo Republike Srpske o ograničavanju raspolaganja sredstvima namjenski oročenog depozita jednog društva za osiguranje.

Takođe, Agencija je o uočenim nepravilnostima u poslovanju učesnika na tržištu osiguranja obavijestila i druge organe i institucije, da u skladu sa njihovim nadležnostima preduzmu određene aktivnosti.

3. AKTIVNOSTI U VEZI SA ZAŠTITOM POTROŠAČA U OSIGURANJU

Pored nadzornih i regulatornih aktivnosti, koje su indirektno usmjerene na zaštitu potrošača u osiguranju (osiguranika, trećih oštećenih lica i korisnika osiguranja), Agencija se zaštitom potrošača bavila i u direktnoj komunikaciji sa potrošačima preko stručnih službi Agencije, kao i preko Ombudsmana u osiguranju.

Potrošači su se obraćali Agenciji podnošenjem pritužbi, žalbi, upita, zahtjeva za nadzor i drugih podnesaka, te putem posebne e-mail adrese (*potrosaci@azors.rs.ba*) otvorene u svrhu informisanja potrošača o svim bitnim pitanjima vezanima za oblast osiguranja.

Ističe se da Agencija ne može da preduzima radnje kojima se miješa u nadležnosti društva za osiguranje za utvrđivanje obaveze na isplatu odštete ili osigurane sume, visine isplaćenih ili spornih iznosa, kao ni radnje kojima se upliće u sudski postupak u pojedinačnim slučajevima. Takođe, Agencija ne može davati savjete ni preporuke u vezi sa uslugama osiguranja npr. koji ugovor o osiguranju je najbolje zaključiti i sa kojim društvom za osiguranje.

3.1. Ombudsman u osiguranju

Ombudsman u osiguranju je vansudski način rješavanja sporova iz osiguranja koji obuhvata različite radnje koje se preduzimaju radi rješavanja spora vansudski, u kom cilju može: utvrđivati da li je u procesu obrade zahtjeva kršen Kodeks poslovne etike društava za osiguranje, posredovati među stranama u sporu, donositi preporuke za jednu ili obe strane u sporu, predlagati način rješavanja sporova, ali ne može donositi konačne obavezujuće odluke u postupku za rješavanje nesuglasica/sporova nastalih iz (ili povodom) ugovora o osiguranju.

Djelokrug i način rada Ombudsmana utvrđen je Zakonom o društvima za osiguranje, Statutom Agencije⁴, Pravilnikom o ombudsmanu u osiguranju u Republici Srpskoj⁵, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova u Agenciji i Kodeksom poslovne etike društava za osiguranje⁶.

Razlozi zbog kojih su se potrošači usluga osiguranja obraćali Ombudsmanu u osiguranju, u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine, su sljedeći:

- pitanja u vezi sa zakonskim rokovima za rješavanje po podnesenim zahtjevima;
- pitanja kako da ostvare prava iz osiguranja;
- nezadovoljstvo visinom ponuđene naknade štete/odštete;
- neblagovremene isplate ili neplaćanje utvrđene visine naknade štete/odštete;
- nezadovoljstvo u pogledu obrazloženosti načina utvrđivanja visine naknade štete/odštete;
- nezadovoljstvo načinom komunikacije društava za osiguranje u postupku obrade zahtjeva za naknadu štete/odštetnog zahtjeva;

⁴ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 2/15, 76/16, 89/19 i 35/21;

⁵ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 2/19, 75/22 i 94/22;

⁶ objavljen na internet stranici Agencije

- nezadovoljstvo načinom komunikacije i obrazloženošću pisanih odgovora društava za osiguranje u pogledu nesuglasica povezanih sa ugovorima o osiguranju (neobrazloženost visine regresnog duga, ispravke tehničkih grešaka u knjizi štetnika, naplata premije od strane korisnika osiguranja kod osiguranja života, povrata neiskorišćenog dijela premije, kapitalizacija polise životnog osiguranja itd),
- nezadovoljstvo isplatom utvrđenog dijela naknade štete/odštete bez saglasnosti oštećenog/osiguranika;
- pitanje predugovornog informisanja posebno u segmentu uručenja uslova osiguranja uz polis i upoznavanja ugovarača osiguranja ili osiguranika sa sadržajem istih;
- ostvarivanje prava po osnovu osiguranja lica od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode i
- nezadovoljstvo utvrđenim stepenom invalidnosti kod osiguranja lica od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je 79 pisanih podnesaka (prigovori/zahtjevi za vansudsko rješavanje sporova, pritužbe i drugi pisani podnesci). Pored navedenog, stranke/potrošači u osiguranju su se obraćali dolaskom u prostorije Agencije i putem telefona, te dobile odgovarajuće informacije i savjete i sa društvom za osiguranje riješile nesuglasicu ili spor bez formalno podnesenog prigovora, odnosno pokrenutog postupka za vansudsko rješavanje pred Ombudsmanom u osiguranju. Na taj način ostvareno je 110 usmenih konsultacija.

3.1.1. Aktivnosti u vezi sa prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje sporova iz osiguranja

Od 72 zaprimljena prigovora⁷, uslove za postupanje Ombudsmana u vansudskom postupku ispunilo je 55 prigovora.

U narednoj tabeli data je struktura pisanih prigovora po vrstama osiguranja.

Tabela 7: Struktura prigovora/zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova po vrstama osiguranja

R.B.	Vrsta osiguranja	31.12.2021.		31.12.2022.	
		Broj prigovora	(%)	Broj prigovora	(%)
1.	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	12	24,5	33	45,8
2.	Osiguranje vozila-kasko	3	6,1	5	6,9
3.	Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode	25	51,0	22	30,6
4.	Osiguranje života	2	4,1	7	9,7
5.	Osiguranje kredita	4	8,2	2	2,8
6.	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	3	6,1	1	1,4
7.	Osiguranje od ostalih šteta na imovini	-	-	1	1,4
8.	Osiguranje garancija	-	-	1	1,4
UKUPNO:		49	100,0	72	100,0

Izvor: Baza podataka Agencije

⁷ Prigovor je akt kojim se pokreće postupak vansudskog rješavanja spora iz osiguranja kod Ombudsmana. Procesna pretpostavka da se ovaj postupak pokrene je, između ostalog, da se stranka prethodno obratila društvu za osiguranje u internom žalbenom postupku, prigovorom/žalbom/pritužbom povodom podnesenog odštetnog zahtjeva/zahtjeva za isplatu naknade iz osiguranja, da nije zadovoljna kako je njen zahtjev riješen, a sa ciljem da izbjegne sudski postupak;

U strukturi pisanih prigovora, najznačajnije učešće su imali prigovori u vrstama osiguranja: obavezno osiguranje od odgovornosti za motorna vozila i osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode.

U narednoj tabeli dat je pregled načina rješavanja po prigovorima / zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i podaci o drugim pisanim podnescima.

Tabela 8: Pregled rješavanja Ombudsmana po prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i drugim pisanim podnescima

Način rješavanja	Broj
Donesena odluka kojom je: utvrđeno kršenje Kodeksa poslovne etike društava za osiguranje u Republici Srpskoj i predloženo društvu za osiguranje da isto otkloni; stranci predložen način rješavanja spora, održana medijacija, postignut sporazum, stranka odustala jer je spor riješen prije formalne preporuke Ombudsmana, odgovori u vezi nesuglasice/spora, itd.	34
Nije u nadležnosti (od Ombudsmana traženo da meritorno riješi spor, vodi se sudski postupak, zahtjevi drugih lica koji ne proizilaze iz osiguranja, prigovori pravnih lica, preuranjen prigovor)	11
Donesena odluka da društvo za osiguranje nije prekršilo Kodeks poslovne etike	21
Proslijeđeno na nadzor stručnim službama Agencije	3
Proslijeđeno Ombudsmanu FBiH	3
Prigovori/zahtjevi za vansudsko rješavanje sporova ukupno:	72
Odgovori na pritužbe, obavještenja i dr. pisane podneske	7
Drugi podnesci ukupno:	7
UKUPNO:	79

Izvor: Baza podataka Agencije

3.1.2. Edukacija potrošača u osiguranju

Ombudsman u osiguranju je bio i predavač na jednodnevnom pripremno - edukacijskom programu za polaganje stručnog ispita za dobijanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju, u organizaciji Agencije, sa temom „Zaštita potrošača korisnika usluga osiguranja, Kodeks poslovne etike i Ombudsman u osiguranju“.

3.1.3. Druge aktivnosti Ombudsmana u osiguranju od značaja za korisnike usluga osiguranja

Druge aktivnosti Ombudsmana u osiguranju odnose se na provjeru postupanja društava za osiguranje u vezi sa pritužbama, a u skladu sa Pravilnikom o postupanju društava za osiguranje u vezi sa pritužbama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 10/15).

Iz dostavljenih izvještaja društava za osiguranje proizilazi da su se pritužbe, koje su osiguranici upućivali društvima za osiguranje, odnosile na rješavanje zahtjeva iz ugovora o osiguranju (visinu štete/naknade iz osiguranja) u vrstama: osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode, osiguranje imovine, osiguranje od autoodgovornosti, kasko osiguranje motornih vozila, te u dijelu i na upravljanje procesima u društvu za osiguranje.

Takođe, Ombudsman u osiguranju je dostavio tražene podatke u svrhu izrade Programa za zaštitu potrošača u Republici Srpskoj za 2022 – 2023. godina čija je izrada u nadležnosti Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske.

4. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA

4.1. Unapređenje supervizorskih praksi

Unapređenje i standardizacija supervizorskih aktivnosti i radnih procesa su kontinuirane aktivnosti Agencije, koje su, u izvještajnom periodu, prvenstveno bile usmjerene na analizu rezultata prvog stres testa društava za osiguranje. Naime, Agencija je u skladu sa svojim Strateškim okvirom pripreme za prelazak na regulatorni okvir zasnovan na Solventnosti II, razvila stres test tabele i metodologiju za provođenje stres testa, a u cilju identifikacije izloženosti rizicima i sposobnosti društava za osiguranje da upravljaju tim rizicima. Rezultati stres testa predstavljaju projekciju finansijskog stanja društva za osiguranje u slučaju realizacije tri, međusobno nezavisna i ekstremna scenarija, a to su: pad vrijednosti određenih kategorija aktive, gubitak zbog neispunjenja obaveze druge ugovorne strane - reosiguravača i gubitak zbog povećanja smrtnosti usljed pandemije i nedovoljnosti rezervi za štete. U toku 2022. godine, izvršena je analiza rezultata stres testa svih društava za osiguranje i sektora u cjelini. Na osnovu dobijenih rezultata moglo se zaključiti da pojedinačni nepovoljni scenariji, ukoliko se postave na realnim osnovama, ne bi ugrozili finansijsku stabilnost sektora osiguranja, nezavisno od činjenice da bi pojedina društva različito reagovala u slučaju realizacije nekih od ekstremnih scenarija. Rezultati su objavljeni na internet stranici Agencije i dostupni su javnosti. Treba istaći da je ovaj stres test Agencija razvila samostalno, u skladu sa preporučenom supervizorskom praksom, te shodnim prilagođavanjem metodologije stres testa Evropskog tijela za nadzor osiguranja i penzija (EIOPA).

Razvoj jedinstvenog integralnog informacionog sistema, u smislu identifikovanja korisničkih zahtjeva koji će stvoriti pretpostavke za unaprijeđenje ukupnih poslovnih procesa, radnih tokova i procedura je nastavljen i u ovom izvještajnom periodu. Cilj je da se stvori osnov za maksimalni nivo digitalizacije poslovnih procesa Agencije, uz unapređenje komponenti koje će unaprijediti informatički zasnovano provođenje analiza za potrebe supervizije i razmjene podataka između Agencije i učesnika na tržištu osiguranja. U poglavlju 4.3. ovog izvještaja predstavljeni su moduli na kojima će se zasnivati ovaj informacioni sistem.

U cilju dalje standardizacije nadzornih procesa razvijen je i metodološki osnov za pregledanje i kontrolu kompletnosti podataka iz baza podataka obaveznih osiguranja u saobraćaju, kako bi se osigurala kompletnost i dovoljna popunjenost odnosnih baza podataka društava za osiguranje.

Agencija je učestvovala i u projektu konsultantske podrške za tržište osiguranja u BiH, finansijski podržanom od strane Svjetske Banke i Evropske Unije, a u realizaciji „Deloitte“ d.o.o. Sarajevo. U okviru ovog projekta predstavnici Agencije su učestvovali na dvije mini radionice na temu međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja 9 i 17.

Agencija je organizovala dva savjetodavno edukativna programa za svoje zaposlene na teme: „Kvalitativni zahtjevi Solventnosti II i Međunarodni standard finansijskog izvještavanja 17“. Na ovaj način su zaposleni u Agenciji stekli početni nivo znanja o Međunarodnom standardu finansijskog izvještavanja 17 (IFRS 17), odnosno o načinima kategorisanja, grupisanja i vrednovanja ugovora o osiguranju prema ovom standardu, te njegovim prednostima u odnosu na postojeću regulativu. Takođe, a u okviru edukativnog programa o kvalitativnim zahtjevima

Solventnosti II, zaposleni u Agenciji su se upoznali sa vrstama rizika koji mogu da utiču na društvo za osiguranje, načinima identifikacije i kategorizacije tih rizika.

U okviru razvojnih aktivnosti, u izvještajnom periodu, Agencija je provodila aktivnosti pripreme novog Strateškog okvira za prelazak na regulatorni okvir zasnovan na Solventnosti II, a u cilju aktualizacije Strateškog okvira pripreme za prelazak na regulatorni okvir zasnovan na Solventnosti II, koji je Agencija donijela u novembru 2018. godine i u okviru kojeg je u prethodnom periodu djelovala. Navedena aktivnost je zasnovana i na zaključku sa 176. sjednice Vlade Republike Srpske, održane dana 30.06.2022. godine, a u vezi čije realizacije je Agencija vršila konsultacije sa Ministarstvom finansija Republike Srpske.

Pored navedenog i u ovom izvještajnom periodu, nastavljene su aktivnosti razvoja baze statističkih i finansijskih podataka i pokazatelja na nivou sektora osiguranja, u svrhu praćenja trendova razvoja i parametara stabilnosti tržišta, te unapređenja posrednog kontinuiranog nadzora učesnika na tržištu osiguranja. U te svrhe pripremljen je nacrt novih statističkih izvještaja koje će učesnici na tržištu osiguranja dostavljati Agenciji.

Unapređenje supervizorskih praksi, koje provodi Agencija, zasnivalo se i na saradnji sa drugim nadzornim organima finansijskog sistema u Republici Srpskoj i to kroz razmjenu podataka i informacija u skladu sa zakonskim okvirom.

4.2. Unapređenje tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti – Aktivnosti u vezi sa postepenim uvođenjem sistema slobodnog određivanja cijena/premija

Aktivnosti pripreme za prelazak na sistem slobodnog određivanja cijena/premija obaveznog osiguranja, započete stupanjem na snagu Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju, nastavljene su u ovom izvještajnom periodu, i to na način primjeren dostignutom nivou razvoja tržišta osiguranja Republike Srpske.

Redovne aktivnosti koje su usmjerene na razvoj standardizovanih/uporedivih podataka o ugovorima o osiguranju i o štetnim događajima iz osnova ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, kao bitne pretpostavke za izradu tarifa premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, su nastavljene i u ovom izvještajnom periodu. Raspolaganje sa standardizovanim/uporedivim podacima o ugovorima o osiguranju i o štetnim događajima iz osnova ugovora o osiguranju od autoodgovornosti je ključna pretpostavka za izradu tarifa premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti. U tu svrhu, pregledani su dostavljeni podaci svih društava za osiguranje iz Republike Srpske i filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH zaključno sa 31.12.2021. godine. Pored navedenog, u okviru aktivnosti razvoja Informacionog sistema, razvija se modul baza polisa i baza šteta, te razmatra mogućnost da se dio sektorskih podataka iz ovih baza učini dostupnim društvima za osiguranje u svrhu efikasnije primjene tarife obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

U okviru navedenih redovnih aktivnosti, završene su i aktivnosti na metodološkom uređenju načina pregledanja podataka iz baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH. U tu svrhu doneseno je Uputstvo za pregledanje i kontrolu kompletnosti podataka iz baza podataka obaveznih

osiguranja u saobraćaju. Ovim uputstvom standardizovani su postupci koje je potrebno sprovesti kako bi se osigurala kompletnost i dovoljna popunjenost baza podataka koje se u skladu sa propisima dostavljaju Agenciji.

Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 118/22), brisana je odredba koja je regulisala ograničenje režijskog dodatka do 30% bruto premije osiguranja od autoodgovornosti. Ovim izmjenama omogućeno je društvima za osiguranje da u okviru svojih poslovnih politika samostalno vrše raspodjelu bruto premije na funkcionalnu premiju i režijski dodatak, a što se može tretirati kao jedan segment pripreme za slobodno određivanje premije/cijene osiguranja AO. Razlog zbog kojeg se odnosna izmjena može tretirati kao priprema za slobodno određivanje premija osiguranja, proizilazi iz činjenice što u uslovima slobodnog određivanja premija osiguranja, menadžment društva donosi odluke o potrebnom iznosu premije za finansiranje troškova sprovođenja osiguranja, a da pritom društvo bude konkurentno na tržištu, te da ispunjava sve regulatorne zahtjeve vezane za finansijski položaj društva.

U skladu sa zaključcima Vlade Republike Srpske, Agencija je, u periodu izrade ovog izvještaja, izvršila analizu i pripremila informaciju o spremnosti društava za osiguranje i eventualnim rizicima za primjenu zakonskih normi u vezi sa djelimičnom liberalizacijom, uključujući i prelazak na potpuno liberalno utvrđivanje cijena/premija osiguranja od autoodgovornosti u Republici Srpskoj. Ova informacija je u ostavljenom roku dostavljena Ministarstvu finansija Republike Srpske. Podsjećanja radi, prva faza liberalizacije tzv. „djelimična“ prema Zakonu o obaveznim osiguranjima u saobraćaju stupa na snagu 14.10.2023. godine, a u okviru koje je propisano da društva za osiguranje primjenjuju sopstvenu tarifu premija osiguranja od autoodgovornosti, uz prethodnu saglasnost Agencije.

Pored navedenog i kontinuirane aktivnosti usmjerene na jačanje kapitala društava za osiguranje, poboljšanja obračuna i pokrića tehničkih rezervi, upravljanja troškovima, te adekvatno vrednovanje aktive i pasive zasnovano na međunarodnim računovodstvenim standardima, treba da na neposredan ili posredan način omoguće i bolje preduslove za liberalizaciju cijena/premija u obaveznom osiguranju od autoodgovornosti.

4.3. Informacioni sistem Agencije

Informacioni sistem Agencije obuhvata:

1. Informativni centar – uspostavljen u skladu sa Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju radi efikasnog i brzog rješavanja odštetnih zahtjeva na osnovu šteta nastalih u saobraćajnim nezgodama upotrebom vozila;
2. Registre u skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, Zakona o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju:
 - društava za osiguranje,
 - filijala društava za osiguranje iz FBiH,
 - zastupnika i brokera/posrednika u osiguranju,

- ovlašćenih aktuaru;
3. Registre u skladu sa odredbama Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima:
 - društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i
 - dobrovoljnih penzijskih fondova;
 4. E-forme - elektronsko izvještavanje društava za osiguranje, društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i drugih ovlašćenih učesnika na tržištu osiguranja;
 5. Elektronske evidencije sjednica upravnog odbora i stručnog kolegijuma;
 6. Kancelarijsko poslovanje, evidenciju nadzora, statistiku, internet stranicu - informisanje javnosti i druge pomoćne elektronske evidencije koje su razvijene za specifične poslovne procese.

Navedeni registri su javni, vode se u elektronskom obliku, a dio podataka je neposredno dostupan javnosti preko internet stranice Agencije. Usklađivanje ovih registara sa promjenama zakona i podzakonskih akata, kao i njihovo funkcionalno unapređenje, vrši se kontinuirano.

Agencija je u 2020. godini završila nabavku usluga izrade softvera – Jedinstveni integralni informacioni sistem Agencije za osiguranje Republike Srpske koji obuhvata sljedeće module:

- Informativni centar,
- Registri subjekata na tržištu osiguranja,
- Pisarnica,
- Upravljanje dokumentima,
- Nadzor subjekata na tržištu osiguranja,
- Baze podataka o polisama i štetama,
- Web sajt (portal Agencije za spoljne korisnike sistema i građane),
- Izvještaji,
- Modul za razmjenu podataka i
- Administracija sistema.

U periodu izrade ovog izvještaja aktuelna je četvrta faza projekta – Integraciona i druga testiranja, obuka korisnika i finalne pripreme za stavljanje Jedinstvenog integralnog informacionog sistema Agencije u produkciju. U cilju obezbjeđenja funkcionalnog, stabilnog i pouzdanog informacionog sistema, moduli se testiraju više puta.

4.4. Saradnja sa drugim institucijama

4.4.1. Saradnja sa domaćim institucijama

Nastavljena je saradnja, uspostavljena u prethodnim izvještajnim periodima, sa Ministarstvom finansija Republike Srpske i Ministarstvom za evropske integracije i međunarodnu saradnju Republike Srpske, a u vezi:

- izvještavanja o realizovanim mjerama i aktivnostima, u okviru izrade Priloga institucija u BiH za redovni godišnji izvještaj Evropske komisije o BiH u procesu Evropskih integracija za 2022. godinu,

- nastavka realizacije aktivnosti u okviru radnih grupa za evropske integracije, kroz izradu Programa integrisanja BiH u Evropsku uniju,
- pripreme dokumenta za diskusiju za šesti sastanak Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku i kroz izvještavanje na sastanku ovog pododbora, te
- pripreme i ažuriranja dokumenta za diskusiju za šesti sastanak Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju, uključujući zaštitu zdravlja i potrošača.

Pored navedenog, saradnja sa Ministarstvom finansija Republike Srpske odvijala se i kroz sastanke na kojima se razmatrala mogućnost izrade novog zakona o osiguranju, te eventualna buduća uloga Agencije u tim aktivnostima.

Agencija u kontinuitetu saraduje sa Agencijom za bankarstvo Republike Srpske i Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Srpske i to kroz razmjenu podataka i informacija neophodnih za provođenje nadzornih aktivnosti i usaglašavanje djelovanja u okviru procesa Evropskih integracija.

Putem svog predstavnika u Radnoj grupi za izvještavanje i implementaciju međunarodnih obaveza iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, imenovanog od strane Vlade Republike Srpske, Agencija kontinuirano prati i izvještava o aktivnostima u vezi sa provođenjem međunarodnih obaveza iz ove oblasti. Pored navedenog, Agencija, u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske broj: 04/1-012-2-1402/16 od 16.06.2016. godine, učestvuje u radu radnih tijela koja provode: „Procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini za period 2018 - 2022. godine“ usvojenu od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 29.08.2018. godine, vrši nadzor i praćenje provođenja Akcionog plana kroz prikupljanje i analizu podataka i informacija, te učestvuje u izradi dopune Procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u BiH za period od 2022 - 2024. godina kao i Akcionog plana za borbu protiv finansiranja terorizma u BiH za period 2022 - 2024. godina. Predstavnici Agencije učestvuju u aktivnostima pripreme Bosne i Hercegovine za peti krug evaluacije od strane MONEYVAL delegacije koja će se održati u septembru 2023. godine. Takođe, predstavnici Agencije su indirektno uključeni, posredstvom predstavnika Ministarstva finansija Republike Srpske, u rad radne grupe imenovane od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za izradu Nacrta zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u dijelu koji reguliše oblast osiguranja. U cilju jačanja profesionalnih standarda, Agencija je učestvovala na webinaru „Sprečavanje pranja novca“ u organizaciji Privredne komore Republike Srpske, webinaru „Sprečavanje pranja novca“ u organizaciji Center of Excellence in Finance (CEF), Ljubljana, Slovenija i on-line sastanku sa ekspertima iz Republike Srbije koji su radili nacionalnu procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u organizaciji Ministarstva bezbjednosti Bosne i Hercegovine. Predstavnici Agencije su takođe učestvovali i na „Konferenciji o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma“ u organizaciji Ministarstva bezbjednosti Bosne i Hercegovine, kao i na treningu vezanom za pripremu petog kruga evaluacije BiH od strane MONEYVAL-a.

Saradnja Agencije sa drugim institucijama sektora osiguranja iz BiH zasnivala se na zakonom uspostavljenoj obavezi:

- dostavljanja statističkih podataka Agenciji za osiguranje u BiH, potrebnih za izradu biltena „Statistika tržišta osiguranja BiH“ i

- razmjene informacija, dobijenih u nadzoru poslovanja filijala društava sa sjedištem u drugom entitetu, sa Agencijom za nadzor osiguranja FBiH.

Pored navedenog, nastavljene su i aktivnosti saradnje Agencije sa Biroom zelene karte u BiH, u svrhu podrške realizaciji Multilateralnog garantnog sporazuma, kroz razmjenu podataka, usaglašenu Protokolom o saradnji i razmjeni podataka i informacija potpisanim sa Biroom zelene karte u BiH u prethodnom izvještajnom periodu. U okviru navedenih aktivnosti održan je i sastanak sa predstavnicima Biroa zelene karte u BiH, na kome se razgovaralo o poboljšanju buduće saradnje, te izvršila evaluacija efekata rada nakon pristupanja Multilateralnom garantnom sporazumu. Takođe, Agencija je u saradnji sa Biroom zelene karte u BiH izdala informativni letak pod nazivom „Saobraćajna nezgoda u inostranstvu“ sa ciljem da se građani informišu o pogodnostima potpisanog Multilateralnog garantnog sporazuma, te osnovnim procedurama ukoliko dožive saobraćajnu nezgodu u inostranstvu.

U okviru saradnje sa domaćim institucijama i strukovnim udruženjima, predstavnici Agencije su učestvovali na:

- konferenciji Susret osiguravača i reosiguravača Sarajevo 2022, na temu: „Novi trendovi u osiguranju i reosiguranju uslovljeni klimatskim promjenama, pandemijom i sajber rizicima kao i primjenom informacionih tehnologija u osiguranju i reosiguranju“,
- Jahorina ekonomskom forumu 2022 pod nazivom: „Globalni ekonomski izazovi i prilike“ u organizaciji Udruženja ekonomista „Ekonomski forum“,
- drugoj investicionoj konferenciji „Invest Srpska 2022“ u organizaciji Investiciono - razvojne banke Republike Srpske,
- konferenciji pod nazivom: „Dani osiguranja Republike Srpske“ u organizaciji Udruženja društava za osiguranje Republike Srpske, te
- seminaru na temu: „Upravljanje rizicima i novi regulatorni okviri“ u organizaciji Udruženja internih revizora BiH.

U okviru konferencije „Dani osiguranja Republike Srpske“ koja se održala u organizaciji Udruženja društava za osiguranje Republike Srpske, v.d.direktora Agencije je u okviru svoje prezentacije predstavila trendove na tržištu osiguranja Republike Srpske od osnivanja Agencije, te ukazala na pravce razvoja regulatornog okvira u cilju unapređenja sektora osiguranja Republike Srpske.

4.4.2. Saradnja sa inostranim institucijama

U okviru saradnje sa inostranim supervizorima, u izvještajnom periodu, ostvarena je saradnja sa:

- Evropskim tijelom za nadzor osiguranja i penzionih fondova (European Insurance and Occupational Pensions Authority - EIOPA), kroz učešće na radionicama na temu „Klasifikacija upoznaje tržište“ i „Kreditno osiguranje koje se prodaje putem banaka“,
- Agencijom za nadzor osiguranja Republike Sjeverne Makedonije, kroz učešće na regionalnoj aktuarskoj konferenciji,
- Centralnom bankom Mađarske kroz dostavu podataka o podobnosti lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje,

- Hrvatskom agencijom za nadzor finansijskih usluga (HANFA), kroz učešće na globalnom seminaru Međunarodnog udruženja supervizora u osiguranju (IAIS), koje je organizovala HANFA, kao član tog udruženja,
- Agencijom za nadzor osiguranja Republike Slovenije, kroz učešće na konferenciji na temu „U potrazi za pravim putem“, i kroz dostavu podataka o podobnosti lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje, te
- supervizorima u okviru CESEE inicijative (Central, Eastern and South-Eastern European Insurance Supervision Initiative), u okviru koje su, između ostalog, razmjenjena iskustva i stavovi u pogledu ispunjenja uslova za lica na značajnom položaju u društvima za osiguranje, uloženi finansijske edukacije u zaštiti potrošača, te o izazovima zemalja članica Evropske unije pri implementaciji IFRS 17.

Saradnja sa inostranim institucijama i strukovnim udruženjima ostvarivana je i putem učešća predstavnika Agencije na:

- sastancima sa timom Svjetske Banke o stanju u finansijskom sektoru, mogućnostima njegove diversifikacije, te prioritetima Agencije na unapređenju sektora osiguranja u narednom periodu,
- 23. godišnjem savjetovanju na temu: „Osiguranje i pravno - ekonomsko okruženje - širi i uži okvir“ u organizaciji Udruženja za pravo osiguranja Srbije i Udruženja osiguravača Srbije,
- 25. Budvanskim pravničkim danima u organizaciji Saveza udruženja pravnika Srbije i Republike Srpske,
- vebinaru na temu: „Sprečavanje pranja novca“ u organizaciji Center of Excellence in Finance (CEF), Ljubljana, Slovenija,
- 20. međunarodnom simpozijumu, u organizaciji Udruženja aktuara Srbije i Ekonomskog fakulteta u Beogradu, na temu: „Savremeni problemi razvoja tržišta osiguranja“,
- digitalnoj konferenciji „D Days“ u organizaciji „Bam consult“ d.o.o,
- sastanku sa Udruženjem osiguravača Srbije na temu: „Prezentacija informativnog centra, pravni osnov za funkcionisanje“,
- konferenciji „VI srpski dani osiguranja“ u organizaciji Udruženja osiguravača Srbije, te
- radionici na temu: „Osiguranje kao metoda upravljanja rizicima od prirodnih katastrofa u javnim ustanovama“, u okviru projekta pod nazivom „Sistemska upravljanje rizicima od prirodnih katastrofa izazvanih klimatskim promjenama“ koji implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija (United Nations Development Programme - UNDP).

Agencija se i dalje susreće sa problemima, kao što je navedeno i u prethodnim izvještajima, vezanim za realizaciju aktivnosti međunarodne saradnje, odnosno identifikaciju u međunarodnim odnosima kao jedine institucije nadležne za nadzor osiguranja učesnika na tržištu osiguranja Republike Srpske i zakonom ovlašćene da potpisuje međunarodne sporazume o saradnji iz oblasti osiguranja. Problemi proizilaze iz načina tumačenja odredbe člana 9. Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/04), koji sadrži odredbe o međunarodnim odnosima, pri čemu se ne uzima u obzir cjelokupan zakonski okvir iz oblasti osiguranja u Republici Srpskoj, FBiH i BiH, ali i iz predstavljanja Agencije za osiguranje u BiH prilikom ostvarivanja međunarodne saradnje. Navedeno je, pored ostalog, i uzrok što Agencija nije još primljena u Međunarodnu asocijaciju

supervizora u osiguranju (IAIS) i nije potpisala međunarodne memorandume o saradnji sa supervizorima osiguranja, iako je preduzimala aktivnosti zasnovane na zakonskom okviru. Nezavisno od navedenog, Agencija kontinuirano provodi aktivnosti u cilju međunarodnog pozicioniranja kao nezavisnog supervizora sektora osiguranja Republike Srpske, te je u ovom izvještajnom periodu, u okviru naprijed navedene saradnje sa supervizorima iz inostranstva ukazano da se razmjena podataka iz supervizije vrši direktno i isključivo kroz saradnju sa Agencijom bez posredovanja Agencije za osiguranje u BiH.

Takođe, Agencija je u izvještajnom periodu ponovo aplicirala za članstvo u Međunarodnu asocijaciju supervizora u osiguranju (IAIS), te u periodu izrade ovog izvještaja očekuje odgovor.

4.5. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja

Agencija je organizovala edukaciju i ispitni rok za polaganje stručnog ispita, koji je potreban za dobijanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupnika u osiguranju i brokera u osiguranju, i to jedan redovni i dva vanredna ispitna roka. Edukacija je obuhvatala program predviđen propisima, a stručni ispit je u redovnom roku položio 41 kandidat, a u vanrednim rokovima 75 kandidata. Imena kandidata, koji su položili stručni ispit, objavljena su na internet stranici Agencije.

Agencija je, u cilju podizanja svijesti kod društava za osiguranje o značaju pravovremene pripreme za buduće regulatorne zahtjeve, organizovala edukaciju na temu: „Integrisano upravljanje rizicima i ORSA proces“. Na edukaciji su učestvovali članovi upravnih odbora, direktori i izvršni direktori društava za osiguranje iz Republike Srpske.

U cilju uspješnije primjene propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, Agencija prati i utvrđuje potrebe za edukacijom obveznika iz oblasti osiguranja, te u saradnji sa drugim institucijama Republike Srpske i strukovnim udruženjima organizuje seminare i radionice iz ove oblasti. Agencija je u saradnji sa Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Srpske i Agencijom za bankarstvo Republike Srpske, organizovala vebinar pod nazivom „Primjena propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u sektoru hartija od vrijednosti, osiguranja i mikrokreditnih organizacija“. Vebinar je bio namijenjen zaposlenima koji obavljaju poslove SPN/FTA, bilo da su zaposleni kod nadzornog organa ili obveznika provođenja mjera SPN/FTA sa ciljem da se proširi znanje i primjena dobre prakse u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Agencija je, u okviru svoje nadležnosti koja se odnosi na edukaciju o koristima i rizicima koji su povezani sa različitim vrstama osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja, te zaštite potrošača u osiguranju realizovala projekat „Finansijska pismenost u osiguranju“ sa ciljem da razvije pozitivan stav građana Republike Srpske prema osiguranju, kroz podizanje svijesti o važnosti i ulozi osiguranja, kao i kroz podizanje nivoa znanja o pojedinim vrstama osiguranja i na šta treba obratiti pažnju prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju. U okviru projekta su održana besplatna javna predavanja, gostovanja u tu svrhu u medijama, objava edukativnih članaka u dnevnim novinama i portalima, kampanja putem društvenih mreža, izrada i emitovanje video sadržaja o značaju osiguranja, osiguranju nezgode, osiguranju života, osiguranju imovine i osiguranju autoodgovornosti. Materijali su sistematizovani i dostupni na internet stranici Agencije.

Agencija je, u okviru svog regulatornog cilja edukacije o koristima i rizicima koji su povezani sa različitim vrstama neživotnog i životnog osiguranja u Republici Srpskoj, izdala seriju informativnih letaka o različitim vrstama osiguranja, i to:

- Letak - putno zdravstveno osiguranje,
- Letak - osiguranje učenika u školama,
- Letak - osiguranje imovine,
- Letak - osiguranje vozila (AO i auto-kasko),

te u periodu izrade ovog izvještaja radi na aktivnostima njihove distribucije kroz odgovarajuće kanale. Svi navedeni leci, uključujući i Letak - saobraćajna nezgoda u inostranstvu (opisan u poglavlju 4.4.1. ovog izvještaja) su dostupni i na internet stranici Agencije.

Informisanje učesnika na tržištu osiguranja i javnosti kontinuirano se obavlja i u okviru saradnje sa medijima, te putem internet stranice Agencije redovnim objavljivanjem:

- tromjesečnih statističkih podataka o obračunatoj premiji i isplaćenim štetama društava za osiguranje po vrstama osiguranja,
- izvještaja o stanju u sektoru osiguranja i izvještaja o radu Agencije i
- usvojenih podzakonskih akata.